

Valikkursus Rahatarkus (finantskirjaoskus)

<https://finantskirjaoskus.ee/ainekava/>

Lühikirjeldus

Kursuse eesmärk on anda õpilasele teadmised ja oskused, mille põhjal teha kaalutletud finantsotsuseid enda elus. Tundides käsitletakse teemasid, nagu kuidas on võimalik rohkem säästa ning olla finantsiliselt kindlustatud; kuidas suurendada enda sissetulekuid; kuidas kasvatada enda raha investeerides.

Õppekorraldus

Kursuse maht on 35 akadeemilist tundi. Õpe toimub veebiplatvormis eelnevalt lindistatud videoloengutega. Õpetajad annavad aktiivselt tagasisidet ja vastavad küsimustele. Kursuse keskel ja lõpus on ka videokohtumised.

Kursuse väljund

Õpilane teab, kuidas teha enda jaoks kõige paremaid finantsotsuseid ning on tänu sellele elus rahaliselt kindlustatud.

Hindamine

Arvestatud/mittearvestatud. Kursuse edukaks läbimiseks on vaja esitada kõik iganädalased tunnitööd ning omada kursuse lõpuks vähemalt 51% punktidest.

Õppesisu

1 / Eesmärkide seadmine

- ▷ Miks seada eesmärke
- ▷ Kuidas seada eesmärke
- ▷ Eesmärkide kategoriseerimine
- ▷ SMART-eesmärkide seadmine
- ▷ Kuidas enda eesmärke saavutada
- ▷ Kogemuslugu

2 / Rahalise turvalisuse saavutamine

- ▷ Palgapäevast palgapäevani elamise põhjused
- ▷ Tulude ja kulude jälgimine
- ▷ Meelerahufond
- ▷ Kogemuslugu

3 / Raha säästmine, kulutamine ja kasvatamine

- ▷ Rahalised harjumused
- ▷ Säästmise nipid
- ▷ Liitintress
- ▷ Säästmise väljakutse
- ▷ Kogemuslugu

4 / Laenud

- ▷ Laenutooted
- ▷ Laenuterminid
- ▷ Hea laen
- ▷ Halb laen
- ▷ Kuidas saada parimad laenutingimused
- ▷ Laenu riskid
- ▷ Kogemuslugu

5 / Kinnisvara ostmise või üürimine

- ▷ Kinnisvara ostmise põhjused
- ▷ Üürimise ja ostmise rahaline võrdlus
- ▷ Ostmise riskid
- ▷ Sinu olukord
- ▷ Kogemuslugu

6 / Noorena raha teenimine

- ▷ Inimkapital I – haridus, oskused
- ▷ Inimkapital II – kogemused
- ▷ Lisaraha teenimise kogemuslugu

7 / Lisaraha teenimise võimalused

- ▷ Oskusega ideed
- ▷ Ideid kõigile
- ▷ Kuidas alustada
- ▷ Õpilasfirma
- ▷ Võrkturundus
- ▷ Kogemuslugu

8 / Investeerimise alused

- ▷ Miks investeeritakse
- ▷ Kas noorena tasub investeerida
- ▷ Kus ja kuidas teha tehingut
- ▷ Kas investeerimine on riskantne
- ▷ Kuhu investeeritakse
- ▷ Mitmekesise portfelli olulisus
- ▷ Kogemuslugu

9 / Kuhu investeeritakse

- ▷ Aktsiad
- ▷ Võlakirjad
- ▷ Kinnisvara
- ▷ Hoiused
- ▷ Toorained, sh kuld

- ▷ Fondid
- ▷ Tasud, maksud ja pension

Igas teemas käsitleme investeringu võimalusi ja kuidas on neid võimalik enda portfelli lisada.

10 / Investeermisstrateegia loomine

- ▷ Sinu olukord investeerimisel
- ▷ Portfelli ülesehituse loogika
- ▷ Hajutamise olulisus
- ▷ Isikliku investeerimisplaani loomine
- ▷ Kogemuslugu

Valikteemad: pereplaneerimine, toetused, investeerimine 2.0...

Õpilane saab ise valikteemadest valida, mida ta soovib läbida.

Pereplaneerimine – abielu, lapsed, koduloomad.

Auto ostmine – laenuga ostmine, kas osta uus või kasutatud, enda olukorra analüüs.

Maksud – tööga seotud maksud, tulumaks, käibemaks, tollimaks.

Lepingud – tööleping, müügileping, üürileping.

Toetused – peretoetused, töötute toetused, õppijate toetused, ettevõtja toetused.

Head ja halvad ostud – ostude kategooriad, väärtus ja hind, kindlustus.

Investeering 2.0

Üksikaktsiate analüüs – fundamentaalne analüüs, tehniline analüüs.

Ühisrahastus – mis see on, miks investeeritakse, mis on riskid.

Idufirmad – mis need on, miks investeeritakse, mis on riskid.

Krüptovaluutad – mis need on, miks investeeritakse, mis on riskid.

Kauplemine – investeerimine vs kauplemine, *swing trading*, *daytrading*, miks kaubeldakse, mis on riskid.

Õpiväljundid

Õppija:

- loetleb enda eesmärgid vastavalt SMART-süsteemile;
- analüüsib enda rahalist seisukorda, kirjutades üles eelneva kuu tulud ja kulud, kohustused ja varad ning kuue kuu eelarve;
- eristab head laenu halvast laenust, võttes arvesse intressimäära ja inimese olukorra;
- analüüsib, kas etteantud kriteeriumitega on tal soodsam korter osta või üürida;
- loetleb viise, kuidas ta saab suurendada enda inimkapitali ning teenida lisaraha;
- analüüsib investeerimisvahendite riske ja võimalusi, sh aktsiad, võlakirjad, hoised, kinnisvara, krüptovaluuta, idufirmad, forex;
- analüüsib enda riskitaluvust ning koostab sellest tulenevalt isikliku portfelli jaotuse;
- loetleb kõige tähtsamad eluks vajalikud rahatarkuse põhimõtted.

Hindamis-kriteeriumid

Õppija:

- on loetlenud vähemalt 10 eesmärki, tuues esile kolm, mis vastavad igale SMART-kriteeriumile;
- on täitnud Google Sheetsi tabeli, kus on kirjas tulude ja kulude tabel, finantsülevaade ja eelarve;
- on võrrelnud tabelis kiir-laenu, väikelaenu ja eralaenu intressikulusid ning järeldanud, milline variant on parim;
- on täitnud Google Sheetsi tabelis korteri ostmise ja üürimise võrdluse ning järeldanud, milline variant on parim;
- on analüüsinud enda nõrkuseid ja tugevusi ning toonud välja viisid, kuidas enda inimkapitali suurendada;
- on ostnud virtuaalkontoga neli aktsiafondi;
- on toonud välja investeerimisvahendite riskid ja võimalused;
- on loonud kolme väljamõeldud isiku portfelli vastavalt nende riskitaluvusele;
- on loetlenud enda portfelli ülesehituse ja valikute põhjendused;
- on loetlenud 10 rahatarkuse põhimõtet vastavalt õpitule.